

Collège des procureurs généraux

Bruxelles, le 24 mai 2018

**CIRCULAIRE N° 04/2003 DU
COLLÈGE DES PROCUREURS
GÉNÉRAUX PRÈS LES COURS
D'APPEL**

Monsieur le Procureur général,
Monsieur le Procureur fédéral,
Madame/Monsieur le Procureur du Roi,

Madame/Monsieur l'Auditeur du travail,

**VERSION REVISEE
24.05.2018**

OBJET : Discipline des services de police – Loi du 13 mai 1999
portant le statut disciplinaire des membres des services de
police

College van Procureurs- generaal

Brussel, 24 mei 2018

**OMZENDBRIEF NR. 04/2003 VAN
ET COLLEGE VAN
PROCUREURS-GENERAAL BIJ
DE HOVEN VAN BEROEP**

Mijnheer de Procureur-generaal,
Mijnheer de Federale Procureur,
Mevrouw/Mijnheer de Procureur des
Konings,
Mevrouw/Mijnheer de Arbeidsauditeur,

**HERZIENE VERSIE
24.05.2018**

BETREFT: Tuchtstatuut van de
personeelsleden van de politiediensten
– Wet van 13 mei 1999 houdende het
tuchtstatuut van de personeelsleden van
de politiediensten

Bruxelles, le 24 mai 2018

Brussel, 24 mei 2018

Le procureur général près la cour d'appel à
Anvers, Président du Collège des procureurs
généraux,

De procureur-generaal bij het hof van
beroep te Antwerpen, Voorzitter van het
College van Procureurs-generaal,

Patrick VANDENBRUWAENE

Le procureur général près la cour d'appel à
Liège,

De procureur-generaal bij het hof van
beroep te Luik,

Christian DE VALKENEER

Le procureur général près la cour d'appel à
Gand,

De procureur-generaal bij het hof van
beroep te Gent,

Erwin DERNICOURT

Le procureur général près la cour d'appel à
Bruxelles,

De procureur-generaal bij het hof van
beroep te Brussel,

Johan DELMULLE

Le procureur général près la cour d'appel à
Mons,

De procureur-generaal bij het hof van
beroep te Bergen,

Ignacio de la SERNA

COL 04/2003 (herzien versie van 24 mei 2018) – Het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten – Wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten

SYNTHESE

Het tuchtrecht van de politie wordt geregeld door de wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten.

De op 20 mei 2003 verspreide COL 4/2003 legde de praktische regels vast die het Openbaar Ministerie diende te volgen om de dossiers met betrekking tot de feiten over het politionele tuchtstatuut te beheren.

Naar aanleiding van de hertekening van het gerechtelijk landschap in april 2014 en de evolutie van de rechtspraak van de Raad van State is het nodig gebleken om deze omzendbrief te vervangen waarbij het parket-generaal de dossiers evenwel zou blijven controleren en opvolgen. Vanaf nu zal het bevoegde parket van eerste aanleg of auditoraat instaan voor het effectieve en concrete beheer ervan.

In de nieuwe omzendbrief wordt de aandacht gevestigd op de nood aan actieve samenwerking tussen de gerechtelijke autoriteiten en de tuchtoverheden van de politiediensten, onverminderd de toepassing van de:

- COL 8/2014 (herzien op 11 januari 2018) aangaande de mededeling van opsporingsonderzoeken, vervolgingen en veroordelingen van ambtenaren en personen die taken van openbaar belang waarnemen;
- COL 5/2013 betreffende de machtiging tot inzage van het strafdossier of tot het verkrijgen van een afschrift ervan overeenkomstig artikel 1380, tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek dat uitdrukkelijk bepaalt dat het Openbaar Ministerie oordeelt over de mededeling of de afgifte van een afschrift van akten van onderzoek en van rechtspleging in het kader van tuchtzaken of voor administratieve doeleinden;
- COL 10/2017 betreffende de gerechtelijke afhandeling van de gevallen waarin geweld werd gebruikt tegen de politiediensten en deze waarin de politiediensten zelf geweld gebruikten met de dood of een ernstige inbreuk op de lichamelijke integriteit als gevolg.

OMZENDBRIEF COL 4/2003 (HERZIEN OP 24 MEI 2018)
VAN HET COLLEGE VAN PROCUREURS-GENERAAL BIJ DE HOVEN VAN BEROEP

—

**TUCHTSTATUUT VAN DE PERSONEELSLEDEN VAN DE POLITIEDIENSTEN – WET VAN
13 MEI 1999 HOUDENDE HET TUCHTSTATUUT VAN DE PERSONEELSLEDEN VAN DE
POLITIEDIENSTEN**

INHOUDSTAFEL

1. Inleiding
2. Aanstelling van een referentiemagistraat
3. Moeilijkheden bij het achterhalen van de hoedanigheid van het personeelslid van de politiediensten
4. Lopend strafrechtelijk onderzoek
  - a. Kennisgeving aan de tuchtoverheid
  - b. Bijzonder geval van het lopend gerechtelijk onderzoek
5. In kracht van gewijsde getreden veroordelingen
6. Geseponeerde dossiers
7. Verzoeken tot inzage en kopiëren van het dossier door de tuchtoverheid
  - a. Dossiers in opsporingsonderzoek
  - b. Dossiers in gerechtelijk onderzoek
8. Hangende zaken in hoger beroep
9. Kennisgeving aan het Vast Comité P
10. Kennisgeving aan de minister van Binnenlandse Zaken
11. Artikelen 31 e.v. van het Strafwetboek

1. Inleiding

Het tuchtrecht van de politie wordt geregeld door de wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten. Deze wet en het koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten zijn in werking getreden op 1 april 2001, en brachten de toepassing van een éénheidsstatuut met zich mee, het tuchtstatuut inbegrepen, voor alle personeelsleden van de politiediensten met uitzondering evenwel wat de tucht betreft van de personeelsleden in dienst genomen bij een arbeidsovereenkomst.

Aan de hand van de op 20 mei 2003 verspreide COL 4/2003 werden de praktische regels vastgelegd die het Openbaar Ministerie diende te volgen om de dossiers met betrekking tot de geschillen over het politionele tuchtstatuut te beheren.

Naar aanleiding van de hertekening van het gerechtelijk landschap in april 2014 en de evolutie van de rechtspraak van de Raad van State is het nodig gebleken om deze omzendbrief te vervangen, waarbij het parket-generaal de dossiers evenwel zou blijven controleren en opvolgen. Bovendien zou het bevoegde parket van eerste aanleg of auditoraat instaan voor het effectieve en concrete beheer ervan.

Deze nieuwe COL biedt eveneens de gelegenheid om de aandacht te vestigen op de nood aan actieve samenwerking tussen de gerechtelijke autoriteiten en de tuchtoverheden van de politiediensten, onverminderd de toepassing van de:

- COL 8/2014 (herzien op 11 januari 2018) aangaande de mededeling van opsporingsonderzoeken, vervolgingen en onderzoeken van ambtenaren en personen die taken van openbaar belang waarnemen;
- COL 5/2013 betreffende de machtiging tot inzage van het strafdossier of tot het verkrijgen van een afschrift ervan overeenkomstig artikel 1380, tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek dat uitdrukkelijk bepaalt dat het Openbaar Ministerie oordeelt over de mededeling of de afgifte van een afschrift van akten van onderzoek en van rechtspleging in het kader van tuchtzaken of voor administratieve doeleinden;
- COL 10/2017 betreffende de gerechtelijke afhandeling van de gevallen waarin geweld werd gebruikt tegen de politiediensten en deze waarin de politiediensten zelf geweld gebruikten met de dood of een ernstige inbreuk op de lichamelijke integriteit als gevolg.

2. Aanstelling van een referentiemagistraat

Er zal bij elk parket van eerste aanleg en auditoraat een referentiemagistraat worden aangesteld die zal zorgen voor het beheer van de dossiers en de opvolging en de toepassing van de omzendbrief.

Binnen elk parket-generaal zal er eveneens een referentiemagistraat worden aangewezen.

Wat betreft de Federale Politie, is de ambtenaar die de dienst Toezicht op Interne Werking en Kwaliteit (DGR/TIWK - Kroonlaan 145A te 1050 Brussel) leidt, bevoegd voor het beheer van de tuchtdossiers evenals de opvolging en de toepassing van deze circulaire.

3. Moeilijkheden bij het achterhalen van de hoedanigheid van het personeelslid van de politiediensten

Wanneer er twijfel bestaat over de hoedanigheid van een personeelslid van de politiediensten dat het voorwerp uitmaakt van het onderzoek, kan er een e-mail worden verzonden naar DRP.Career@police.belgium.be. Deze dienst zal vervolgens overgaan tot een controle en zo snel mogelijk een antwoord verschaffen met betrekking tot de loopbaangegevens over deze persoon (identiteit, identificatienummer, eenheid of dienst) voor zover laatstgenoemde niet beschikt over een bijzonder geanonimiseerd statuut.

4. Lopend strafrechtelijk onderzoek

a. Kennisgeving aan de tuchtoverheid¹

De referentiemagistraat van het parket of het auditoraat zorgt rechtstreeks voor de briefwisseling met de tuchtoverheden (in geval van de Federale Politie, met het hoofd van de dienst DGR/TIWK).

Uitgezonderd in geval van een volledige delegatie door de procureur-generaal ten voordele van het parket of het auditoraat zal een kopie van deze volledige briefwisseling aan eerstgenoemde worden toegezonden.

¹ Cf. bijlage 1

Bij de opening van een opsporingsonderzoek dient de volgende procedure te worden gevolgd:

1° Wanneer de aan het lid van de politiediensten ten laste gelegde feiten in zekere mate ernstig zijn en reeds voldoende en objectief konden worden gestaafd (video-opname, enz.) en ze een weerslag kunnen hebben op de werking van de politiedienst waartoe hij behoort, zal de procureur des Konings of de arbeidsauditeur onmiddellijk een kennisgeving verzenden naar de bevoegde tuchtoverheid met een duidelijke vermelding van de identiteit en de functie van het betrokken lid van de politiediensten evenals een korte beschrijving van de feiten.

Wanneer nodig, kan het nuttig zijn om de tuchtoverheid aan te bevelen om de betrokkene voorlopig te schorsen of een andere tuchtmaatregel ten aanzien van hem uit te vaardigen². Niettemin mag niet uit het oog verloren worden dat de politieambtenaren ook kunnen beschikken over bevoegdheden van bestuurlijke politie die onder de administratieve autoriteiten vallen. Een voorgestelde schorsing zal dan ook afhangen van de analyse van het belang ervan voor de algemene dienstverlening (gerechtelijke en bestuurlijke politie).

Artikel 24 van de wet van 13 mei 1999 dat in dezelfde lijn ligt, luidt als volgt: "(...) Wanneer feiten werden gepleegd die rechtstreeks betrekking hebben op de uitvoering van een opdracht van gerechtelijke politie kan een zware tuchtstraf slechts worden opgelegd na het advies van de procureur des Konings tot wiens ambtsgebied de lokale politie of de op arrondissementeel niveau gedeconcentreerde (directie of dienst) van de federale politie waarvan het betrokken personeelslid deel uitmaakt, behoort. (...) De in het eerste en tweede lid bedoelde adviezen moeten gemotiveerd zijn en worden verleend binnen een termijn van twintig dagen te rekenen van de dag waarop het voorstel tot straf (aan de betrokken overheid) wordt toegestuurd en vooraleer de tuchtraad zich uitsprekt. Eens die termijn verstreken is, wordt de betrokken overheid geacht geen aanvullend advies te willen verstrekken. (De in het eerste en tweede lid bedoelde adviezen moeten eveneens aan het voorstel van zware tuchtstraf van de hogere tuchtoverheid toegevoegd worden.)"

Het lijkt belangrijk te achterhalen of de fout werd gepleegd tijdens de uitvoering van een opdracht van gerechtelijke politie, want wanneer dit het geval is, dan dient de tuchtoverheid het gemotiveerde advies van de procureur des Konings of de federale procureur in te winnen binnen een termijn van 20 dagen vanaf de verzending van het voorstel tot tuchtsanctie en voordat de tuchtraad zich uitsprekt. Wanneer deze termijn is verstreken, wordt ervan uitgegaan dat de desbetreffende autoriteit geen advies meer zal formuleren. In de praktijk is het vaak moeilijk om gerechtelijke en niet-gerechtelijke opdrachten van elkaar te onderscheiden zodanig dat in geval van twijfel dit advies ondanks alles vereist zal zijn voor zover een dergelijk verzoek evenwel de afhandeling van de zaak niet vertraagt.

2° De andere dossiers die niet bijzonder dringend zijn, zullen slechts het voorwerp uitmaken van een melding aan de tuchtoverheid zodra de onderzoekshandelingen de waarheid voldoende aan het licht gebracht hebben, om zo te vermijden dat deze overheid in een moeilijk of zelfs onmogelijk te beheren situatie zou belanden.

Overeenkomstig de huidige geldende rechtspraak van de Raad van State kan de tuchtoverheid het zich immers niet meer veroorloven om te wachten op een definitieve uitspraak in het gerechtelijk dossier of een louter afwachtende houding aan te nemen om haar tuchtprocedure te voeren, op het gevaar af dat deze houding aanzien zou kunnen worden als een overschrijding van de redelijke termijn

De tuchtoverheid kent haar eigen procedure, die volledig losstaat van deze van de gerechtelijke instanties. Het gaat dus om twee volledig afzonderlijke procedures die onafhankelijk van elkaar verlopen.

² Cf. bijlage 2

In dit opzicht wordt het de tuchtoverheden aangeraden om de strafrechtelijke kwalificaties niet als dusdanig over te nemen, maar om ze om te zetten in tuchtvergrijpen om te voorkomen dat de verdediging van het lid van de politiediensten eventueel de uitzondering op het non bis in idem-beginsel zou inroepen (arrest EHRM A&B vs. Noorwegen van 15 november 2016)³.

Er moet eveneens worden opgemerkt dat het feit dat de gerechtelijke en tuchtrechtelijke procedures onafhankelijk van elkaar verlopen beide autoriteiten geenszins belet om regelmatig te overleggen over de voortgang van het strafonderzoek.

Hoewel de in het kader van de strafrechtelijke procedure vergaarde stukken het tuchtdossier kunnen onderbouwen, is het tegendeel evenwel uitgesloten. De elementen uit het tuchtdossier mogen inderdaad het strafdossier niet aanvullen.

De tuchtoverheid zal eveneens regelmatig herinneringen moeten richten tot de gerechtelijke autoriteit met de bedoeling te vermijden dat de Raad van State haar een afwachtende houding zou verwijten bij het beheer van het dossier.

Volgens dezelfde gedachtegang, wanneer een verdachte niet mag worden geïnformeerd over een strafonderzoek om de waarheidsvinding maximaal te vrijwaren, moet de tuchtoverheid hiervan niet meer onmiddellijk op de hoogte worden gebracht omdat ze dan volgens de huidige rechtspraak van de Raad van State verplicht zou zijn om over te gaan tot een intern administratief onderzoek, dat in principe ook het verhoor van de belanghebbende impliceert.

Wat betreft de mediagevoelige zaken, bijvoorbeeld de lopende gerechtelijke onderzoeken waarbij er werd beslist om een lid van de politiediensten in voorlopige hechtenis te nemen of de onderzoeken waarbij de korpschefs van de politie, de commissaris-generaal of de andere mandaathouders van de federale politie betrokken zijn, zal er systematisch een omstandig verslag moeten worden opgesteld voor de procureur-generaal. Hetzelfde geldt voor alle feiten waarbij een lid van de politiediensten betrokken is en er sprake is van schietincidenten die ernstige letsels of zelfs een overlijden met zich hebben meegebracht.

In zaken waarin leden van politiediensten uit een andere ressort verwikkeld zijn, zal de gerechtelijke autoriteit rechtstreeks de bevoegde tuchtoverheid contacteren door een kopie van de correspondentie te versturen naar de territoriaal bevoegde procureur des Konings, om hem zo in de mogelijkheid te stellen eventueel een advies te formuleren.

b. Bijzonder geval van het lopend onderzoek

Het geheim van het vooronderzoek blijft de regel en de inzage van het dossier de uitzondering.

Indien een magistraat van een parket of een arbeidsauditoraat het van ambtswege nodig acht om de politionele tuchtoverheid te machtigen het dossier te raadplegen en/of haar op de hoogte te moeten brengen van een lopend onderzoek, zal hij deze vraag moeten voorleggen aan de procureur-generaal wanneer laatstgenoemde hem hiertoe geen delegatie heeft verleend.

In geval van een gerechtelijk onderzoek zal steeds het advies van de onderzoeksrechter moeten worden ingewonnen. (*cf. punt 7b*)

5. In kracht van gewijsde getreden veroordelingen

³ De tuchtprocedure valt niet samen met een strafrechtelijke procedure:

- wanneer de nalatigheden tuchtrechtelijk zijn en moeten worden onderscheiden van de strafrechtelijke kwalificaties;
- wanneer de tekortkomingen geen betrekking hebben op alle burgers, maar op de leden van de politiediensten;
- wanneer de tuchtsancties noch een geldboete noch een vrijheidsberoving met zich brengen, zijn het dan ook geen strafrechtelijke sancties.

Overeenkomstig punt IV 4.1 van de COL 8/2014 (herzien op 11 januari 2018) aangaande de mededeling van opsporingsonderzoeken, vervolgingen en onderzoeken van ambtenaren en personen die taken van openbaar belang waarnemen dienen alle veroordelingen tot een criminele of een correctionele straf te worden meegedeeld aan de tuchtoverheid waaronder de veroordeelde valt.

Deze mededeling moet gebeuren zodra de veroordeling in kracht van gewijsde is getreden.

Dezelfde regels zijn van toepassing in geval van de mededeling van een beslissing tot erkenning van schuld (opschorting van de uitspraak of eenvoudige schuldigverklaring).

Voor verkeersinbreuken moeten enkel bewezen verklaarde feiten worden meegedeeld die behoren tot één van de volgende categorieën:

- rijden zonder rijbewijs;
- rijden zonder verzekering;
- rijden onder invloed;
- vluchtmisdrijf;
- veroorzaken van een dodelijk ongeval.

De kennisgeving van de dossiers waarbij een beslissing ten gronde of een buitenvervolginstelling werd uitgesproken door de raadkamer, wordt rechtstreeks naar de tuchtoverheid gestuurd, samen met een eensluidend verklaard afschrift van het vonnis of de beschikking, en een eensluidend verklaard afschrift van het dossier.

In omvangrijke dossiers waarin de betrokkenheid van het lid van de politiediensten eerder gering is, kan er worden voor geopteerd zich te beperken tot een afschrift van de voor de tuchtoverheid relevante delen van het strafdossier. In deze gevallen moet er worden verduidelijkt dat het gaat om slechts een deel van het strafdossier teneinde de beginselen van behoorlijk bestuur te garanderen.

6. Geseponeerde dossiers

De kennisgeving van de geseponeerde dossiers wordt rechtstreeks verzonden naar de tuchtoverheid samen met een eensluidend verklaard afschrift van deze dossiers en een verklaring dat deze dossiers volledig worden verstuurd.

7. Verzoeken tot inzage en kopie van het dossier door de tuchtoverheid

De tuchtoverheid moet zich rechtstreeks richten tot de procureur des Konings, die het verzoek zal voorleggen aan de procureur-generaal, behalve in geval van een delegatie, waardoor er afgeweken wordt van de (op 11 januari 2018 herziene) COL 8/2014 aangaande de mededeling van opsporingsonderzoeken, vervolgingen en onderzoeken van ambtenaren en personen die taken van openbaar belang waarnemen.

a. Dossiers in opsporingsonderzoek

Elk verzoek tot inzage en kopie van het dossier in het kader van de disciplinaire procedure zal rechtstreeks worden meegedeeld aan de gerechtelijke autoriteit waarbij de zaak hangende is. Overeenkomstig artikel 1380, tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek zal het Openbaar Ministerie zelf beslissen of er kan worden ingegaan op de vraag van de tuchtoverheid (de procureur-generaal of de procureur des Konings in geval van een delegatie).

Sinds het arrest-Darville van de Raad van State van 20 februari 2009 worden het belang van de redelijke termijn en het wachten op een definitieve strafrechtelijke beslissing ten gronde tegenover elkaar afgewogen. Het verstrijken van de verjaringstermijn van zes maanden zal hoe dan ook het verlies van de tuchtrechtelijke bevoegdheid met zich brengen, behalve in geval van een opschorting wanneer het dossier wordt geopend

ten laste van een personeelslid van de politiediensten. Het overschrijden van de redelijke termijn in tuchtzaken kan ook resulteren in hetzelfde gevolg.

Volgens de huidige vaste rechtspraak van de Raad van State kan de tuchtoverheid de disciplinaire vervolging opschorten totdat de strafrechtelijke procedure ten einde loopt, maar is ze niet verplicht dit te doen. Zoals hierboven wordt verduidelijkt, dient de tuchtoverheid het tuchtonderzoek op te starten vanaf de kennisgeving van de feiten en het zo ver mogelijk te voeren gelet op de redelijke termijn in tuchtzaken. Het is enkel wanneer de tuchtoverheid de feiten niet op een rigoureuze manier kan aantonen dat zij de afloop van het strafrechtelijk onderzoek kan afwachten zonder dat het beginsel van de redelijke termijn wordt geschonden, wat evenwel de uitzondering blijft.

De rechtspraak-Darville wordt nog verder uitgediept in de latere arresten van de Raad van State, waarbij volgende controles verricht worden om een afwachende houding van de tuchtoverheid te beoordelen:

- Heeft de tuchtoverheid de gepaste initiatieven genomen om de zaak op te helderen?
- Kon deze overheid haar eigen onderzoek voeren?
- Beschikte de tuchtoverheid over voldoende elementen om correct te kunnen optreden?

Volgens de Raad van State wordt in disciplinaire zaken de redelijke termijn geschonden wanneer de tuchtoverheid niets ondernomen heeft, enkel een pro-formaonderzoek gevoerd heeft en/of nagelaten heeft de eenvoudige onderzoekshandelingen te stellen. Om de tuchtoverheid in de mogelijkheid te stellen te beantwoorden aan de vereiste van de redelijke termijn in tuchtzaken, is een actieve medewerking van de gerechtelijke autoriteit noodzakelijk.

Dat een tuchtsanctie vóór een definitieve strafrechtelijke veroordeling wordt uitgesproken, zou overigens tegenstrijdige beslissingen met zich kunnen brengen. De tuchtoverheid moet evenwel de passende zorgvuldigheid en de redelijke termijn op een correcte manier op elkaar afstemmen.

Niettemin moet het Openbaar Ministerie stelselmatig nagaan of het tuchtonderzoek het strafrechtelijk onderzoek niet belemmert.

Wanneer het strafdossier elementen bevat waar het verdachte lid van de politiediensten niet van op de hoogte mag worden gebracht, dan moet de inzage van het dossier immers aan de tuchtoverheid worden ontegd.

Deze procedure zal evenwel de uitzondering blijven aangezien het recht van het personeelslid van de politiediensten om het tuchtdossier te raadplegen een essentieel recht van de verdediging en een beginsel van behoorlijk bestuur is. Het komt erop neer dat de persoon die het voorwerp uitmaakt van de disciplinaire procedure zijn volledig tuchtdossier moet kunnen raadplegen en kopiëren evenals alle stukken van het eraan toegevoegde strafdossier, dat op dat moment deels zijn strafrechtelijk karakter heeft verloren en dat deel uitmaakt van het administratief dossier.

Dit inzagerecht impliceert niet dat het volledige strafdossier systematisch kan worden geraadpleegd.

Niets belet het Openbaar Ministerie immers om enkel een kopie van de stukken die nuttig zijn voor het onderzoek van de tuchtoverheid en/of die reeds gekend zijn aan deze overheid te bezorgen. In deze situaties zal er uitdrukkelijk gewag van moeten worden gemaakt dat het slechts gaat om een deel van het strafdossier, en dit om de beginselen van behoorlijk bestuur te waarborgen.

Wanneer de pertinente elementen ten laste van het “voorwerp van de tuchtprocedure” nog moeten worden bestudeerd, zal het Openbaar Ministerie nagaan of de inzage van het dossier niet moet worden geweigerd.

b. Dossiers in gerechtelijk onderzoek

Aangezien de tuchtoverheid niet behoort tot één van de in artikel 21bis, tweede lid Sv. vermelde categorieën⁴, dient het derde lid van diezelfde bepaling te worden toegepast, met name: “in andere gevallen

⁴ “Als rechtstreeks belanghebbende wordt beschouwd: de in verdenkinggestelde, degene tegen wie de strafvordering is ingesteld in het kader van het gerechtelijk onderzoek, de verdachte, de burgerrechtelijk aansprakelijke partij, de burgerlijke partij, degene die een

wordt de beslissing over het verlenen van inzage van het dossier of het verkrijgen van een afschrift ervan genomen door het Openbaar Ministerie, zelfs tijdens het gerechtelijk onderzoek”.

Het spreekt vanzelf dat de vertegenwoordiger van het Openbaar Ministerie in een dergelijke situatie vooraf bij de onderzoeksrechter zal nagaan of de inzage van het dossier en/of het nemen van een kopie van het volledige dossier of een deel ervan kan worden toegestaan rekening houdend met de voortgang van het gerechtelijk onderzoek, de bijzonder delicate aard ervan, de betrokken partijen, of het belang en de aard van de vooropgestelde onderzoekshandelingen.

Overeenkomstig punt IV 4.2. van COL 2/2018 tot herziening van COL 8/2014 moet op grond van de volgende vier algemene cumulatieve criteria elk geval systematisch worden beoordeeld:

- de ernst van de feiten;
- het verband tussen het misdrijf dat gepleegd zou zijn en de gevolgen die een dergelijk misdrijf zou kunnen hebben voor de uitoefening van het beroep van politieambtenaar en het vertrouwen van de bevolking in deze persoon;
- het belang van het onderzoek;
- het stadium van de rechtspleging;

Tot slot moet elk verzoek van de tuchtoverheid tot inzage en het nemen van kopieën steeds ernstig en “concreet” worden beoordeeld, en dit zowel in het stadium van het gerechtelijk onderzoek als dat van het opsporingsonderzoek. Elke weigering moet steeds worden gemotiveerd.

In geval van twijfel wordt steeds het advies van de procureur-generaal ingewonnen.

8. Hangende zaken in hoger beroep

Eens de zaak hangende is in hoger beroep (over de grond van de zaak of tegen de regeling van de rechtspleging), zal het het parket-generaal zorgen voor de briefwisseling met de tuchtoverheid en het Vast Comité P.

Wat betreft de lopende zaken waartegen enkel beroep werd aangetekend in het kader van de voorlopige hechtenis of de wet-Franchimont, blijft het eerstelijnsparquet of -auditoraat het aanspreekpunt voor de tuchtoverheid.

9. Kennisgeving aan het Vast Comité P

Er zal worden voldaan aan de rapportageverplichting aan het Vast Comité P, die wordt opgelegd door artikel 14, tweede lid van de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten door standaardformulieren te verzenden⁵. Deze formulieren zullen altijd rechtstreeks worden meegedeeld aan het Vast Comité P zonder dat er een kopie wordt verzonden naar de procureur-generaal.

Artikel 14, eerste lid van de voornoemde wet bepaalt dat de procureur-generaal ambtshalve een kopie van de vonnissen en arresten betreffende misdrijven of wanbedrijven begaan door de leden van de politiediensten stuurt aan de voorzitter van het Vast Comité P. Deze bevoegdheid kan worden gedelegeerd aan het Openbaar Ministerie bij het rechtscollege dat het vonnis heeft uitgesproken zonder dat er afbreuk wordt gedaan aan het opzet van deze wetsbepaling.

In geval van een delegatie zullen de procureur des Konings en de arbeidsauditeur steeds een kopie van elk ten laste van een lid van de politiediensten uitgesproken vonnis verzenden naar het Vast Comité P. Bij

---

verklaring van benadeelde persoon heeft afgelegd, evenals degenen die in hun rechten getreden zijn of die hen als lasthebber ad hoc, curator, voorlopig bewindvoerder, voogd of voogd ad hoc vertegenwoordigen.”

⁵ Cf. bijlage 3

uitbreiding zullen alle beschikkingen van de raadkamer betreffende de regeling van de rechtspleging eveneens worden verstuurd naar het Vast Comité P. In elke beslissing zal er worden vermeld of ze definitief is dan wel of hiertegen beroep werd aangetekend.

Er wordt geen kopie van deze verzending gericht aan de procureur-generaal.

10. Kennisgeving aan de minister van Binnenlandse Zaken

Om de minister van Binnenlandse Zaken op de hoogte te brengen van de strafrechtelijke beslissingen met betrekking tot de personeelsleden van de politiediensten, dient men hem voor administratieve doeleinden een kopie van de vonnissen en de arresten in kracht van gewijsde met betrekking tot misdrijven gepleegd door personeelsleden van de politiediensten over te zenden via de Algemene Directie Veiligheids- en Preventiebeleid.

11. Artikelen 31 e.v. van het Strafwetboek

De magistraat van het Openbaar Ministerie die instaat voor het dossier, zal niet nalaten om voor de feitenrechter te vorderen dat de artikelen 31 e.v. van het Strafwetboek worden toegepast wanneer de voorwaarden hiertoe zijn vervuld:

“Art. 33: Onder voorbehoud van de toepassing van de artikelen 31 en 32 kunnen de hoven en rechtbanken, in de gevallen bij de wet bepaald, de tot correctionele straffen veroordeelden voor een termijn van vijf jaar tot tien jaar, geheel of ten dele ontzetten van de uitoefening van de rechten genoemd in artikel 31, eerste lid.

Zij kunnen dezelfde ontzetting voor dezelfde duur uitspreken tegen de schuldigen wier criminele straf verminderd is tot een gevangenisstraf van minder dan tien jaar.

Art. 31: Bij alle vonnissen of arresten van veroordeling tot levenslange opsluiting of levenslange hechtenis, tot opsluiting van tien jaar of meer of tot gevangenisstraf van twintig jaar of meer wordt tegen de veroordeelden levenslange ontzetting uitgesproken van het recht om:

1° Openbare ambten, bedieningen of betrekkingen te vervullen;
...”.

Andere verboden en de modaliteiten ervan worden ook vastgelegd door de artikelen 32 tot 34 van het Strafwetboek.

De definitieve veroordeling van het lid van de politiediensten tot het, zelfs tijdelijk, verbod, zoals bepaald in de artikelen 31 tot 34 van het Strafwetboek, verplicht de tuchtoverheid om ingevolge artikel 81 van de wet van 26 april 2002 het ambtshalve ontslag van de belanghebbende vast te stellen zonder de afloop van het tuchtdossier af te wachten.

Het spreekt vanzelf dat in een dergelijke situatie de aandacht van de tuchtoverheid meer specifiek zal moeten worden gevestigd op het effectief door de feitenrechter uitgesproken verbod.